

els mercats i els aliments

L'ALIMENTACIÓ DE QUALITAT I ELS SEUS ORIGENS

Mercats de Sabadell
Mercats de qualitat

ÍNDEX

- **I. Introducció**
- **II. Els aliments de qualitat i els seus orígens**
- **III. Conclusions**

I. Introducció

La història de molts pobles i ciutats es troba lligada als mercats, uns llocs on pagesos i artesans es trobaven per vendre els seus productes.

Amb els segles, el desenvolupament dels mitjans de transport i noves infraestructures van permetre que als mercats hi arribessin productes d'arreu del món, trencant així una temporalitat que, fins aleshores, era molt marcada i, permetent un més gran proveïment.

Davant d'aquesta globalitat, sorgeix la necessitat de protegir la identitat de cada aliment i es creen marques, que assegurin la seva qualitat i n'assenyalen l'origen.

II. Els aliments de qualitat i els seus orígens

Cada dia el nombre de marques és més gran perquè cada cop són més els aliments que ens arriben.

Per això hem agafat les més habituals i les hem ordenades per la principal característica que presenten.

Així trobem marques que assenyalen:

- i. Els aliments que no recorren cap distància abans d'arribar al mercat:

Aliments Km 0

- ii. Aliments que afecten poc (o molt poc) el medi ambient del lloc de producció

- **Aliments Ecològics**
- **Aliments de Producció Integrada**

- iii. Aliments amb un lloc d'origen determinat (CE)

- **Denominació d'Origen Protegida**
- **Indicació Geogràfica Protegida**

iv Aliments amb una qualitat pròpia, unida o no, a la tradició o l'artesania

- **Aliments amb Marca Q (GC)**
- **Especialitats Tradicionals Garantides (CE)**
- **Aliments de l'Artesania Alimentària (GC)**

v. Aliments solidaris

- **Aliments del Comerç Just**

- i. Els aliments que no recorren cap distància abans d'arribar al mercat:
Aliments Km 0

Aliments Km 0

Els **aliments Km 0** són aquells que es produeixen en la mateixa àrea o població en què es consumeixen.

Característiques principals:

1. Poden ser recollits en el seu **millor moment de consum**
2. Eviten **l'impacte ambiental** dels llargs transports, dels mitjans de conservació i de l'excessiu embalatge

3. Es **conserven** espècies pròpies de la **gastronomia** de cada zona
4. **No se solen practicar monocultius**, perquè a més d'esgotar la terra, un mal any podria fer que no es collís res

Però són aliments de temporada, limitats pel clima i el terreny i això vol dir que no hi ha de tot tot l'any.

Ex: Els vegetals
de l'Horta de
Sabadell

- ii. Aliments que afecten poc (o molt poc) el medi ambient del lloc de producció
 - **Aliments Ecològics**
 - **Aliments de Producció Integrada**

Aliments ecològics

Els aliments ecològics són aquells que procedeixen de la Producció Agrària Ecològica, (PAE) inclosa l'aqüicultura, que és la que:

1. Preserva **els recursos naturals** (aigua, sòl, aire, matèries orgàniques,..) i no utilitza productes químics de síntesi
2. Promou la recuperació de **varietats locals**

3. En els animals, aplica **pràctiques de maneig** (alimentació, estatge, tractament) que permeten el màxim benestar animal, segons les necessitats de cada espècie

Els aliments procedents de la pesca d'animals salvatges i la caça **no** es consideren producció ecològica.

Els **aliments ecològics** es poden certificar a través de Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE)

Ex: Pollastres ecològics

Aliments de producció integrada

Els aliments de producció integrada són aquells que s'obtenen a través de mètodes de producció equilibrats, entre la producció tradicional i la producció ecològica, amb l'objectiu d'obtenir:

- un producte de qualitat,
- una producció òptima i
- el màxim respecte pel medi ambient.

Es poden **certificar**
a través del Consell
Català de la Producció
Integrada

Ex: Pa de Sant Julià
(fet amb blat del
Parc Agrari de Sabadell)

- iii. Aliments amb un lloc d'origen determinat (CE)
- **Denominació d'Origen Protegida**
 - **Indicació Geogràfica Protegida**

Aliments amb DOP

Els Aliments amb **Denominació d'Origen Protegida** són aquells productes agroalimentaris que:

- procedeixen d'una determinada zona geogràfica
- La seva qualitat es deu exclusivament a la zona d'on procedeixen (terreny, maneig, climatologia,..)
- i són produïts, transformats i elaborats en el mateix lloc que dóna nom a la denominació.

Ex: Les mongetes
del Ganxet

Aliments amb IGP

Es podem emparar sota una **Indicació Geogràfica Protegida** aquells productes que poden atribuir les seves característiques a:

- A l'origen geogràfic
- I al fet de què almenys una de les seves etapes de producció, transformació o elaboració es realitza en el lloc que dóna nom a la indicació.

Ex: poma de Girona

iv Aliments amb una qualitat pròpia, unida o no, a la tradició o l'artesania

- **Aliments amb Marca Q (GC)**
- **Especialitat Tradicional Garantida (CE)**
- **Aliments de l'Artesania Alimentària (GC)**

Aliments amb Marca Q

La Marca Q de qualitat alimentària és una marca de la Generalitat de Catalunya que s'atorga a productes agroalimentaris que:

- tenen unes característiques diferencials determinades
- tenen una qualitat superior, segons la normativa vigent

Ex. Mantega de l'Alt Urgell i la Cerdanya

Aliments amb ETG

Poden ser aliments emparats per una **Especialitat Tradicional Protegida** aquells que compleixen almenys una de les tres opcions següents:

- tenen una fórmula tradicional, o
- matèries primeres tradicionals, o
- un mètode de producció o transformació tradicional

Ex: panellets

Ex: panellets

Artesania alimentària

Es **consideren aliments artesans** aquells que han estat elaborats en petites produccions, per un artesà o artesana, i en unes condicions que garanteixen:

- un producte individualitzat,
- de bona qualitat i
- amb característiques diferencials

Els productes d'artesania alimentària, que ordena i certifica la Generalitat de Catalunya, es classifiquen en dos grups:

1. Els vinculats al lloc de treball:
Ex: les mermelades

2. Els vinculats al lloc de venda

Ex: la xarcuteria

Els mestres artesans poden demanar el certificat a la Generalitat de Catalunya

v. Aliments solidaris

Aliments del Comerç Just

Aliments de Comerç Just

Els aliments de **Comerç Just** són aquells aliments que provenen:

- de països menys desenvolupats que el nostre i
 - que garanteixen als seus productors un preu just que reflecteix els costos reals de producció i la seva feina
- cosa que fa possible una sistema econòmic més just social i mediambientalment

Ex: La xocolata

III. Conclusions

- Caldria escollir, com a base de la nostra dieta, els aliments més propers, perquè són els que, a igualtat de qualitat, ens arriben millor i el seu transport afecta menys el medi ambient. És a través d'ells que hem construït la nostra gastronomia
2. No obstant, és bo incloure aliments que ens arriben d'altres llocs perquè enriqueixen la nostra dieta

MOLTES GRÀCIES A TOTS